

KOMISIJA ZA STROKOVNE IZPITE NA PODROČJU VARSTVA ARHIVSKEGA
GRADIVA

PODROČJE **ARHIVISTIKA**

SEZNAM IZPITNIH VSEBIN, PRAVNIH PREDPISOV IN LITERATURE ZA
KANDIDATE Z **IZOBRAZBO, PRIDOBLJENO PO ŠTUDIJSKEM PROGRAMU
DRUGE STOPNJE (8. raven/SOK)**

I. SPLOŠNI DEL STROKOVNEGA IZPITA

PREDPISI S PODROČJA KULTURE IN VARSTVA KULTURNE DEDIŠČINE
(dr. Bojan Cvelfar, mag. Nina Zupančič Pušavec)

Izpitne vsebine:

Uresničevanje javnega interesa na področju kulture:

- javni interes na področju kulture
- Nacionalni program za kulturo
- Nacionalni svet za kulturo
- uresničevanje javnega interesa za kulturo
- zagotavljanje kulturnih dobrin kot javnih dobri
- zagotavljanje javne službe na področju kulture
- javni zavodi na področju kulture, organi javnih zavodov
- javni kulturni programi (pojem, izvajalci, financiranje)
- kulturni projekti (pojem, izvajalci, financiranje)
- javna infrastruktura na področju kulture
- postopki javnega razpisa in poziva, pogodbe
- inšpekcijski nadzor
- strokovni nadzor nad zagotavljanjem javnih kulturnih dobrin

Arhivska dejavnost:

- splošne opredelitve
- javna služba varstva
-

Varstvo kulturne dediščine:

- splošne opredelitve
- javna služba varstva
-

Knjižnična dejavnost:

- splošne opredelitve
- javna služba

Predpisi:

Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 77/07 - uradno prečiščeno besedilo, 56/08, 4/10, 20/11 in 111/13), zlasti členi 4., 10., 22., 24.–26, 28., 31.–32., 56.–58., 70., 100.–102., 121., 123.

Resolucija o nacionalnem programu za kulturo 2014–2017 (Uradni list RS, št. 99/13)-poglavje arhivska dejavnost

Zakon o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva ter arhivih (ZVDAGA), Uradni list RS, št. 30/06 in 51/14, zlasti členi 1.–7., 54.–55.

Zakon o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 - ORZVKD39, 90/12 in 111/13), zlasti členi 1., 2., 81.

Zakon o knjižničarstvu (Uradni list RS, št. 87/01 in 96/02 – ZUJIK), zlasti členi: 1.–3.; 5.–7., 31. in 33.

PREDPISI S PODROČJA VARSTVA ARHIVSKEGA GRADIVA

(mag. Nada Čibej, mag. Nina Zupančič Pušavec)

Izpitne vsebine:

Poznavanje predpisov s področja arhivske dejavnosti
Razvoj in spremembe na področju arhivske zakonodaje
Opredelitev in izvajanje javne arhivske službe
Opredelitev in izvajanje varovanja arhivskega gradiva

Predpisi:

Zakon o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva ter arhivih (ZVDAGA), Uradni list RS, št. 30/06 in 51/14.

Zakon o arhivskem gradivu, ki vsebuje osebne podatke o zdravljenju pacienta (ZAGOPP), Uradni list RS, št. 85/16.

Uredba o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva (Uradni list RS, št. 42/17)

Pravilnik o delu medarhivskih delovnih skupin (Uradni list RS, št. 66/16)

Pravilnik o strokovni usposobljenosti za delo z dokumentarnim gradivom (Uradni list RS, št. 66/16)

Pravilnik o strokovnih izpitih in pridobivanju strokovnih nazivov na področju varstva arhivskega gradiva (Uradni list RS, št. 33/17)

Pravilnik za valorizacijo oseb zasebnega prava, ki so na podlagi zakona pridobile status delovanja v javnem interesu (Uradni list RS, št. 66/16)

Pravilnik o postopku izdaje dovoljenj za izvoz in iznos predmetov kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 26/11)

Konvencija o varstvu kulturnih dobrin v primeru oboroženega spopada (Haaška konvencija), s Pravilnikom za njeno izvrševanje in protokolom (Uradni list FLRJ - Mednarodne pogodbe, št. 4/56)

Zakon o ratifikaciji Drugega protokola k Haaški konvenciji iz leta 1954 o varstvu kulturnih dobrin v primeru oboroženega spopada (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 22/03)

Kazenski zakonik RS, 218., 219. in 259. člen (Uradni list RS, št. 50/12 – uradno prečiščeno besedilo, 6/16 – popr., 54/15, 38/16 in 27/17)

Zakon o varstvu osebnih podatkov (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo)

Zakon o dostopu do informacij javnega značaja (Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo in spremembe)

Zakon o elektronskem poslovanju in elektronskem podpisu (Uradni list RS, št. 98/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZEPT in 46/14)

Resolucije in priporočila EU:

Priporočilo Odbora ministrov Sveta Evrope št. R (2000) 13 z dne 13. 7. 2000 državam članicam o evropski politiki dostopa do arhivov/ Recommendation No. R (2000) 13 of the Committee of Ministers to member States on a European policy on acces to archives.

Priporočilo Odbora ministrov Sveta Evrope št. R (2002) državam članicam o dostopu do javnih informacij, sprejeto 21. februarja 2002 / Recommendation No. R (2002) of the Committee of Ministers to member States on access to official information of 21 Februar 2002.

Resolucija Sveta Evrope z dne 25. junija 2002 o zaščiti jutrišnjega spomina - zaščiti digitalnih vsebin za prihodnje generacije (Uradni list Evropskih skupnosti C 162/4, 6. 7. 2002)

Resolucija Sveta Evrope z dne 6. maja 2003 o arhivih držav članic (Uradni list Evropskih skupnosti C 113/2, 13. 5. 2003).

Priporočilo Sveta Evrope z dne 14. novembra 2005 o prednostnih dejavnostih za večje sodelovanje na področju arhivov v Evropi, UL L 312, 29.11.2005 (2005/835/ES)

Priporočilo Evropske komisije z dne 27. oktobra 2011 o digitalizaciji in spletni dostopnosti kulturnega gradiva ter njegovi digitalni hrambi (2011/711/EU).

Literatura:

Melik, Jelka: Osnove prava in pravne države za arhiviste / Jelka Melik. - Ljubljana : Arhiv Republike Slovenije (2011). - 188 str.

Žontar, Jože: Arhivska veda v 20. stoletju, Arhiv RS, Ljubljana 2003.

II. POSEBNI DEL STROKOVNEGA IZPITA

ARHIVSKA POKLICNA ETIKA

(dr. Zdenka Semlič Rajh, mag. Natalija Glažar)

Izpitne vsebine:

Poznavanje predpisov s področja arhivske etike
Opredelitev poklicne in arhivske etike
Opredelitev osnovnih odnosov, ki jih opredeljuje poklicna etika
Opredelitev načel arhivske etike
Poznavanje določil etičnega kodeksa v praksi

Predpisi:

Kodeks etike (1997). *Arhivi, Glasilo Arhivskega društva Slovenije, Letnik XX* (str. 14–16). Ljubljana: Arhivsko društvo Slovenije.

Kodeks ravnanja javnih uslužbencev (2001). *Uradni list RS, št. 8/2001* (str. 735). Ljubljana: Uradni list.

Sneto 4.3.2013 s spletne strani <http://www.uradnilist.si/1/objava.jsp?urlid=20018&stevilka=474>.

Konvencija o ukrepih za prepoved in preprečevanje nedovoljenega uvoza in izvoza kulturnih dobrin ter prenosa lastninske pravice na njih.

Sneto 6.1.2018 s spletne strani <http://www.pisrs.si/Pis.web/mednarodnaPogodba?id=-19701114/01M#>.

Konvencija o varstvu kulturnih dobrin v primeru oboroženega spopada (Haaška konvencija).

Sneto 6.1.2018 s spletne strani

http://www.mk.gov.si/fileadmin/mk.gov.si/pageuploads/Ministrstvo/Zakonodaja/Kulturna_dediscina/Haaska_konv_uradni_prevod.pdf.

Splošna deklaracija o arhivih (2010).

Sneto 5.1.2018 s spletne strani

http://www.arhivkoper.si/c/document_library/get_file?uuid=7eda5339-2e3e-41e0-a678b07a607a4cde&groupId=10662.

Literatura:

Archival Ethics (2016). Archives and Records Association UK & Ireland.

Sneto 6.1.2018 s spletne strani

http://www.archives.org.uk/images/ARA_Board/ARA_Code_of_Ethics_final_2016.pdf.

Bubenik, Branko (2003). Etika uporabe audiovizualnih dokumenata. V *Tehnični in vsebinski problemi klasičnega in elektronskega arhiviranja : zbornik referatov dopolnilnega izobraževanja s področja arhivistike, dokumentalistike in informatike v Radencih od 2. do 4. aprila 2003* (str. 155–160). Maribor: Pokrajinski arhiv. (V prispevku so objavljeni nekateri deli etičnega kodeksa FIAF, Mednarodne organizacije filmskih arhivov, ki je bil sprejet leta 1998.)

Code of Ethics. Australian Society of Archivists.

Sneto 6.1.2018 s spletne strani <https://www.archivists.org.au/about-us/code-of-ethics>.

Heđbeli, Živana (2008). Arhivi i etika. V *Tehnični in vsebinski problemi klasičnega in elektronskega arhiviranja : zbornik referatov dopolnilnega izobraževanja s področja arhivistike, dokumentalistike in informatike v Radencih* (str. 125–132). Maribor: Pokrajinski arhiv.

Juvančič, Katarina (2005). Ko zagode zgodovina: etične dileme pri ohranjanju, varovanju in objavljanju arhivskih zvočnih posnetkov ljudske glasbe. V *Dediščina v očeh znanosti* (str. 87-104). Ljubljana: Filozofska fakulteta.

Kopač, Janez (2003). Arhivska etika in arhivarji. V: *Tehnični in vsebinski problemi klasičnega in elektronskega arhiviranja : zbornik referatov dopolnilnega izobraževanja s področja arhivistike, dokumentalistike in informatike v Radencih od 2. do 4. aprila 2003* (str. 146–154). Maribor: Pokrajinski arhiv.

Kopač, Janez (2003). Kodeks poklicne arhivske etike. V *Arhivi, Glasilo Arhivskega društva in arhivov Slovenije, letnik 26, št. 1* (str. 207–211). Ljubljana: Arhivsko društvo Slovenije.

Košir, Matevž (2010). Splošna deklaracija o arhivih in sodobna arhivska paradigma. *Arhivi 33, /2010), št. 2, str. 309-318.*

Kožar, Azem (2005). Arhivistička etika društava u tranziciji. V *Tehnični in vsebinski problemi klasičnega in elektronskega arhiviranja : zbornik referatov dopolnilnega izobraževanja s področja arhivistike, dokumentalistike in informatike v Radencih* (str. 448–454). Maribor: Pokrajinski arhiv.

Krnel-Umek, Duša (2006). Novi arhivski zakon v Sloveniji in vprašanje etike. V *Atlanti, vol. 16. št. 1/2* ((str. 79–83). Trst: International Institute for Archival Science.

Libraries, museums, and archives : legal issues and ethical challenges in the new information era (2002). Edited by Tomas A. Lipinski. Maryland; London: The Scarecrow Press.

Poklicna etika (1995). *Enciklopedija Slovenija, zvezek št. 9* (str. 48). Ljubljana: DZS.

Popovič, Jovan (2009). Etika kao kultura zanimanja s osvrtom na etički kodeks arhivista. V *Tehnični in vsebinski problemi klasičnega in elektronskega arhiviranja : zbornik referatov dopolnilnega izobraževanja s področja arhivistike, dokumentalistike in informatike v Radencih* (str. 149–164). Maribor: Pokrajinski arhiv.

SAA Core Values Statement and Code of Ethics. Chchago: Society of American Archivists.

Sneto 6.1.2018 s spletne strani <https://www2.archivists.org/statements/saacore-values-statement-and-code-of-ethics>.

Zupanič, Saša (1995). Pogled v knjižnično in informacijsko etiko. V *Knjižnica: revija za področje bibliotekarstva in informacijske znanosti, št. 1/2 (1995)*, str. 7–25.

Ljubljana: Zveza bibliotekarskih društev.

STRUKTURE INSTITUCIJ

(dr. Matevž Košir, dr. Aleksander Žižek)

Izpitne vsebine:

Zgodovina institucij

Zgodovina uprave, sodstva, cerkvenih institucij

Zgodovina institucij na lokalnem nivoju (občina, okraj, okrožje)

Zgodovina institucij na višjih nivojih, deželnem, republiškem Teritorialna razmejitvev, držav, dežel, upravnih enot ipd.

Literatura:

Enciklopedija Slovenije (1.-16. zvezek), Ljubljana, 1987–2002. Najpomembnejša gesla: Dežela, Deželna avtonomija, Deželni stanovi, Deželni zbor, Dravska banovina, Gubernij, Kresija, Občina, Okraj, Okrožje, Okupacijski sistemi, Svobodno tržaško ozemlje, Uradni jezik, Uradni list, Upravno- teritorialna razdelitev, Ustava.

Ferenc, Tone: Okupacijska uprava na Slovenskem in njeno gradivo, v: Arhivi II, št.12, Ljubljana 1979, str. 47-51.

Kambič, Marko: Organizacija sodišč na slovenskem ozemlju v 16. stoletju s posebnim ozirom na Kranjsko, v: Arhivi: glasilo Arhivskega društva in arhivov Slovenije 19, št. 1/2 (1996), str. 1-16

Leskovec, Antoša: Ogrski upravni sistem od srede 18. stol do 1918, Arhivi II, št. 1-2, 1979, str. 17- 21.

Pravo-zgodovina-arhivi I. Prispjevki za zgodovino pravosodja. Arhiv RS, Ljubljana, 2000. Posebno prispevki: Bizjak, Žarko: Pravosodje v letih 1945–1991, str. 277-299, Ogrizek, Emica: Sodstvo v letih 1848–1918, str. 139-172; Melik, Jelka: Organizacija rednih sodišč v prvi Jugoslaviji str. 173-183, Žontar, Jože: Deželnoknežja sodišča od srede 18. do srede 19. stoletja, str. 45-76.

Priročniki in karte o organizacijski strukturi v deželah Koroški, Kranjski, Primorju in Štajerski do leta 1918: Zgodovinsko-bibliografski vodnik, Veröffentlichungen des Steiermarkischen Landesarchives, Band 15, Graz 1988, str.64-105

Slovenska novejša zgodovina: od programa Zedinjena Slovenija do mednarodnega priznanja Republike Slovenije 1848-1992 / Ljubljana: Mladinska knjiga: Inštitut za novejšo zgodovino, 2005. Dve knjigi. (Le vsebine, ki se tičejo razmejitvev in upravne zgodovine, in sicer knjiga I. str. 21- 24, 177, 182-180, 250, 327-328, 575; knjiga II. str. 813, 823-830)

Slovenski zgodovinski atlas. Ljubljana: Nova revija, 2011

Stiplovšek, Miroslav: Državne ureditve na jugoslovanskem ozemlju Slovenije 1918-1929, v: Arhivi XVIII, št. 1-2, Ljubljana 1995, str. 18-28;

Stiplovšek, Miroslav: Državne ureditve na jugoslovanskem ozemlju Slovenije 1929-1941, v: Arhivi XIX, št. 1-2, Ljubljana 1996, str. 39-50.

Strobl, Majda, Kristan, Ivan, Ribičič, Ciril: Ustavno pravo SFRJ, Pravna fakulteta v Ljubljani, Ljubljana 1986, str. 51-89, 350-405.

Šenk, Tatjana: Upravni organi na lokalnem nivoju 1945-1955, v: Arhivi XX, št. 1-2, Ljubljana 1997, str. 121-127.

Troha, Nevenka: Uprava v Slovenskem Primorju 1918-1954, v: Arhivi XX, št. 1-2, 1997, str. 88-102

STROKOVNA OBDELAVA ARHIVSKEGA GRADIVA S SISTEMI POSLOVANJA S SPISI TER IZDELAVA INFORMACIJSKIH SREDSTEV

(mag. Danijela Juričić Čargo, mag. Hedvika Zdovc)

Izpitne vsebine:

Upravljanje dokumentarnega gradiva: opredelitev pojma, predpisi, postopki, registraturni in klasifikacijski načrt

Evidence dokumentarnega gradiva in sistemi razvrščanja spisov skozi zgodovino: vrste, uporaba

Značilnosti upravljanja z dokumentarnim gradivom upravnih in pravosodnih organov s poudarkom na evidencah dokumentarnega gradiva in sistemih razvrščanja spisov (uprava po obdobjih do 1850, 1850–1918, 1918–1941, 1941–1945, po 1945, sodišča po 1898)

Opredelitev pojma strokovna obdelava

Urejanje arhivskega gradiva: strokovna načela, oblikovanje in notranje urejanje fondov

Popisovanje arhivskega gradiva: nivoji in njihova opredelitev, področja popisovanja in elementi popisovanja, poznavanje in definicije obveznih elementov popisovanja

Pripomočki za uporabo arhivskega gradiva (popis, inventar, vodniki)

Poznavanje in opredelitev pojmov fond in zbirka, klasifikacija fondov in zbirk Vrste in oblike evidenc v arhivih in arhivski informacijski sistem

Predpisi in standardi:

Uredba o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva (Uradni list RS, št. 42/2017), poglavji X. Strokovna obdelava in XI. Evidence (členi od 55. do 69.)

Uredba o upravnem poslovanju (Uradni list RS, št. 9/2018): okvirno poznavanje celotne uredbe, podrobno pa III. poglavje, členi 44. do 60. in 69. do 82.

Sodni red (Ur. l. RS, št. 17/1995) podrobnosti glej pri literaturi v: Vladimir Žumer, Arhiviranje zapisov, Ljubljana 2001, str. 429-441. (Sodni red, poglavja Arhiviranje,

Hranjenje dokumentarnega gradiva, Vpisniki in pomožne knjige, Vpisniki, ki jih vodijo sodišča, Imeniki)

Splošni mednarodni standardi za arhivsko popisovanje / Mednarodni standardi za arhivski zapis o ustvarjalcih arhivskega gradiva: pravnih osebah, fizičnih osebah in družinah, Ljubljana 1998.

Druga izdaja splošnih mednarodnih standardov za arhivsko popisovanje, prevedla in pripravila za objavo O. Pivk, v: Arhivi, Glasilo Arhivskega društva Slovenije, XXIII (2000), št. 2, str. 117-128.

ISDF: International Standard for Describing Functions, CBPS - Sub-Committee on Descriptive Standards, 2011, <https://www.ica.org/en/isdf-international-standarddescribing-functions> (splošno poznavanje standarda)

ISDIAH: International Standard for Describing Institutions with Archival Holdings, CBPS - Sub-Committee on Descriptive Standards, 2011, <https://www.ica.org/en/isdiah-international-standard-describing-institutions-archivalholdings> (splošno poznavanje standarda)

Literatura:

Bizjak, Žarko: Urejanje in popisovanje gradiva rednih sodišč v avstrijskem in jugoslovanskem državnem okviru (od 1850 do danes), v: Arhivi XVI, Ljubljana 1993, str. 5–10

Gotovina, Vesna: Sistemi poslovanja s spisi v Sloveniji od leta 1955 dalje, v: Arhivi XVI, Ljubljana 1993, str. 45–54.

Pivk, Olga: Razvoj sistemov razvrščanja in odlaganja spisovnega gradiva v upravi, v: Tehnični in vsebinski problemi klasičnega in elektronskega arhiviranja, Maribor 2007, str. 108-113.

Registraturni načrt za namestništvo in okrajna glavarstva na Kranjskem (1851), za objavo pripravila in prevedla Olga Pivk, Ljubljana 1996.

Žontar, Jože: Urejanje in popisovanje arhivskega gradiva – temeljna vprašanja metodologije in postopka, v: Arhivi V, Ljubljana 1982, str. 4–14

Žontar, Jože: Razvoj sistemov poslovanja s spisi pri upravnih oblasteh do reforme pisarniškega poslovanja leta 1956, v: Arhivi XVI, Ljubljana 1993, str. 30-44.

Žontar, Jože: Arhivska veda v 20. stoletju, Arhiv Republike Slovenije, Ljubljana 2003, poglavja: Oblikovanje arhivskih fondov ter tektonika arhiva, Notranje urejanje fondov, Popisovanje arhivskega gradiva ter Pripomočki za uporabo arhivskega gradiva in arhivski informacijski sistem.

Žumer, Vladimir: Elementi popisovanja arhivskega gradiva, v: Arhivi XX, Ljubljana 1997, str. 137–159.

Žumer, Vladimir: Poslovanje z zapisi. Upravljanje in hramba dokumentarnega gradiva, klasifikacijski načrti za razvrščanje gradiva z roki hrambe in elektronska hramba v digitalni obliki, GV založba, Ljubljana 2008, poglavje: Sistemi poslovanja z dokumentarnim gradivom s poudarkom na vodenju evidenc in razvrščanju gradiva, str. 43 – 125)

ZVRSTI DOKUMENTARNEGA GRADIVA IN OBJAVLJANJE ARHIVSKIH VIROV

(dr. Alenka Kačičnik Gabrič, dr. Zdenka Bonin)

a) ZVRSTI DOKUMENTARNEGA GRADIVA

Izpitne vsebine:

Poznavanje vrst gradiva, ki ga hranijo arhivske inštitucije s posebnim poudarkom na posebnih vrstah gradiva, njihovi ureditvi, njihovih značilnostih in povednosti
Možnostih uporabe s poudarkom na tistih delih gradiva, ki je nastalo po letu 1850

Predpisi:

Uredba o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva (Uradni list RS, št. 42/2017)

Zakon o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/2006).

Literatura:

Filipič, Igor: Zapisniki duš v škofijiškem arhivu Maribor, v: Arhivi 26, št. 2, Ljubljana 2003, str. 303-310.

Juričič Čargo, Danijela, Žnidaršič Golec Lilijana: Vodnik po urbarjih Arhiva Republike Slovenije, zvezki 1 – 3 (1. zvezek, 2005, str. 5 – 11, 2. zvezek, 2009, str. 5 – 19, 3. zvezek, 2013, str. 5 – 16).

Kopač, Janez: Analiza referatov s posvetovanja o tehnični dokumentaciji, Arhivi X, 1987, str. 14 – 17.

Košir, Matevž: Deželna deska za Kranjsko, v: Arhivi XVI, 1993, str. 95-98;

Pavlič, M., Venturini F.: Evidenca pravnih razmerij, Izbrana poglavja, Višja pravna šola Maribor, 1978 (ponatis)

Polec, Janko: Svobodniki na Kranjskem (o imenjski knjigi), v: Glasnik muzejskega društva za Kranjsko, 1936.

Ribnikar, Peter: Zemljiški kataster kot vir za zgodovino, v: Zgodovinski časopis 36, 1982, str. 321-337.

Spende, A.: Zemljiška knjiga, Ljubljana 1937 (za starejša obdobja zemljiške knjige

Umek, Ema: Nastanek in razvoj matičnih knjig, Vodnik po matičnih knjigah za območje SR Slovenije, I. del, Skupnost arhivov Slovenije, Ljubljana 1972, str. XVIII-XXIII.

Umek, Ema: Reformirani urbarji deželno knežjih gospostev na Kranjskem, v: Zgodovinski časopis 36, 1982, št. 4, str. 311-320

Urbarji na Slovenskem skozi stoletja (ur. M. Bizjak, L. Žnidaršič Golec), Ljubljana: Arhiv Republike Slovenije, 2016.

Vilfan, Sergij: Pravna zgodovina Slovencev, str. 370, 411 – 413

b) OBJAVLJANJE ARHIVSKIH VIROV

Načela:

Milošević, Miloš: Načela izdavanja arhivske građe, v: Arhivist XXXII, št.1- 2 (1982) str. 225-275.

Opgenoorth, Ernst: Einführung in das Studium der neueren Geschichte, Braunschweig 1974

Quirin, Hainz: Einführung in das Studium der mittelalterlichen Geschichte, Braunschweig 1964

Objave virov:

(izbor glede na načela izdavanja virov za slovensko zgodovino)

Acta Ecclesiastica Sloveniae, 39 zvezkov, Ljubljana 1979–2017.

Dokumenti ljudske revolucije, 7 knjig, Ljubljana 1962–1989.

Kandler, Pietro: Codice Diplomatico Istriano. Trieste: Loyd Adriatico S.p.a., Tipografia Riva S.p.a., vol. I–V.

Kos, Dušan: Statut izolskega komuna od 14. do 18. stoletja. Koper: Univerza na Primorskem, Znanstveno-raziskovalno središče, Založba Annales, Zgodovinsko društvo za južno Primorsko, Državni arhiv u Rijeci, 2006.

Kos, France: Gradivo za zgodovino Slovencev v srednjem veku, 5. knjig (od 501–1246), Ljubljana 1902–1928.

Lavrič, Ana: Vizitacijsko poročilo Agostina Valierja o koprski škofiji iz leta 1579. Ljubljana: Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta, 1986.

Mihelič, Darja: Najstarejša piranska notarska knjiga (1281–1287/89), Ljubljana, 1984; Piranska notarska knjiga (1284–1288), Ljubljana, 1986; Piranska notarska knjiga (1289–1292). Tretji zvezek, Ljubljana, 2002; Piranska notarska knjiga (1298–1317). Četrti zvezek, Ljubljana, 2006 (Zgodovinski inštitut Milka Kosa Znanstvenoraziskovalnega centra Slovenske akademije znanosti in umetnosti).

Mlinarič, Jože: Gradivo za zgodovino Maribora, 36 zvezkov (37. zv. Žiga Oman).

Schumi, Franz: Urkunden und Regestenbuch des Herzogthums Krain, 2 knjigi (od 777–1269), Laibach 1882–1887.

Urkunden des Herzogthums Steiermark, 4 knjige, Graz 1875–1984.

Viri, Arhivsko društvo Slovenije, 40 zvezkov, Ljubljana 1980–2017.

Joseph von Zahn, Heinrich Appelt, Gerhard Pferschy: Monumenta historica ducatus Carinthiae, 12 knjig, Klagenfurt 1896–1972 (August von Jaksch).

VALORIZACIJA DOKUMENTARNEGA GRADIVA

(Vesna Gotovina, mag. Hedvika Zdovec)

Izpitne vsebine:

Arhivsko gradivo, trajno gradivo in gradivo z roki hranjenja Pojma »ustvarjalec« in »imetnik« arhivskega gradiva.

Dolžnosti javnopравnih oseb do pristojnega gradiva.

Usposobljenost uslužbencev, ki delajo z dokumentarnim gradivom.

Obvezni načrt klasifikacijskih znakov za javno upravo in druge vrste klasifikacijskih načrtov.

Merila za vrednotenje dokumentarnega gradiva
Ravnanje z arhivskim gradivom pred izdajo pisnih strokovnih navodil za odbiranje arhivskega gradiva iz dokumentarnega gradiva
Pisno strokovno navodilo za odbiranje arhivskega gradiva iz dokumentarnega gradiva: vsebina, potrditev, elementi, komisija, vrste
Izročanje arhivskega gradiva pristojnim arhivom
Zapisnik o izročitvi in prevzemu arhivskega gradiva in popis arhivskega gradiva, ki ga pripravi izročitelj
Izločanje in uničevanje dokumentarnega gradiva.
Ravnaje ob statusnih spremembah oz. prenehanju pravne osebe zasebnega prava
Stroški odbiranja, izročanja, tehnične opreme, prevoza in dostave arhivskega gradiva

Predpisi:

Zakon o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva ter arhivih (ZVDAGA),
Uradni list RS, št. 30/06 in 51/14, od 13. do 16. člena ter od 34. do 42. člena

Uredba o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva (Uradni list RS, št. 24/2017),
V. in VI. poglavje (16. do 30. člen)

Uredba o upravnem poslovanju (Uradni list RS, št. 9/2018)

Pravilnik strokovni usposobljenosti za delo z dokumentarnim gradivom (Uradni list
RS, št. 66/2016)

Pravilnik o določanju rokov hranjenja dokumentarnega gradiva v javni upravi (Uradni
list RS, št. 51/2009)

Literatura:

Duranti, Luciana: Arhivski zapisi, Teorija i praksa, Hrvatski državni arhiv, 2000
(izbirna literatura)

Gotovina, Vesna: Priprava pisnih strokovnih navodil za odbiranje arhivskega gradiva iz dokumentarnega gradiva za organe javne uprave. V: VOLČJAK, Jure (ur.). *Arhivi na razpotju: zbornik referatov: 27. zborovanje*. Ljubljana: Arhivsko društvo Slovenije. 2015, str. 98-107.

Gotovina, Vesna, Zdovc, Hedvika: Prevzemanje arhivskega gradiva iz ISUD - izkušnje in problemi. V: FRAS, Ivan (ur.), GOSTENČNIK, Nina (ur.). *Tehnični in vsebinski problemi klasičnega in elektronskega arhiviranja, Digitalno in digitalizirano, Arhivsko gradivo včeraj, danes in jutri : zbornik mednarodne konference, Radenci, 5.-7. april 2017* (Tehnični in vsebinski problemi klasičnega in elektronskega arhiviranja, 16). Maribor: Pokrajinski arhiv. 2017, str. 49-64.

http://www.pokarhmb.si/uploaded/datoteke/Radenci/radenci_2017/03_gotovina_zdovc_2017.pdf.

Žontar, Jože: Arhivska veda v 20 stoletju, Arhiv RS, Ljubljana 2003, str. 86. do 97.

Žumer, Vladimir: Valorizacija dokumentarnega gradiva za zgodovino, znanost in kulturo, Ljubljana, Arhiv Republike Slovenije, Ljubljana 1995

Žumer, Vladimir: Poslovanje z zapisi. Upravljanje in hramba dokumentarnega gradiva, klasifikacijski načrti za razvrščanje gradiva z roki hrambe in elektronska hramba v digitalni obliki, GV založba, Ljubljana 2008, str. 226 do 299.

MATERIALNO VAROVANJE ARHIVSKEGA GRADIVA

(dr. Jedert Vodopivec Tomažič, Lucija Planinc)

Izpitne vsebine:

Materiali in strukture arhivskega gradiva in njihova obstojnost
Klimatski pogoji za ustrezno hrambo (relativna vlaga, temperatura, svetloba)
Arhivske zgradbe s poudarkom na depojih Prah
in plesni v arhivih
Reševanje poplavljenega arhivskega gradiva
Poškodbe arhivskega gradiva, ravnanje z njim, prioritete reševanja Razstavljanje
in reproduciranje arhivskega gradiva

Prepisi in standardi:

Uredba o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva (Uradni list RS, št. 42/2017),
poglavje: VII. Hramba, materialno varstvo in arhivski depoji, člani 31. do 49.

IFLA načela za hrambo knjižničnega in arhivskega gradiva in za ravnanje z njim,
Filozofska fakulteta – Oddelek za bibliotekarstvo, Arhiv RS, Ljubljana 2000, 122 str.

Literatura:

Vodopivec, Jedert: Reševanje poplavljenega arhivskega in knjižničnega gradiva, v:
Mesto v objemu voda – Poplave v Celju v 20. stol., Pokrajinski arhiv Celje, Celje
2005, 83-98.

Vodopivec, Jedert: Arhivsko in knjižnično gradivo ter likovna dediščina na papirju in pergamentu, v: Vračanje izvornih podob: restavratorski posegi. Ljubljana: Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, str. 171- 185.

OSNOVE ELEKTRONSKEGA ARHIVIRANJA IN ARHIVSKI INFORMACIJSKI SISTEM

(dr. Tatjana Hajtnik, dr. Miroslav Novak)

Izpitne vsebine:

Osnovna terminologija za razumevanje sistema elektronskega arhiviranja
Razumevanje delovanja arhivskega informacijskega sistema
Pravne podlage elektronskega arhiviranja
Tveganja in upravljanje z njimi pri ohranjanju elektronskih zapisov
Strategije in tehnike dolgoročnega elektronskega arhiviranja
Standardi na področju elektronskega arhiviranja
Ključna izhodišča za dolgoročno ohranjanje elektronskih zapisov
Priprava in prevzem elektronskih zapisov za predajo v arhiv
Zagotavljanje varne dolgoročne hrambe elektronskih zapisov
Upravljanje in zagotavljanje dostopa do arhivskih elektronskih zapisov

Prepisi in standardi:

Zakon o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva ter arhivih (ZVDAGA),
Uradni list RS, št. 30/06 in 51/14

Uredba o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva (Uradni list RS, št. 42/2017)

Enotne tehnološke zahteve, Arhiv RS, dostopno na naslovu

<https://www.gov.si/zbirke/storitve/enotne-tehnoloske-zahteve-v-2-1-2013/>

Evropska komisija. (2011). Priporočila Komisije o digitalizaciji in spletni dostopnosti kulturnega gradiva ter njegovi digitalni hrambi. *Uradni list Evropske komisije*, 2011/711/EU.

Evropska komisija. (2014). Smernice o priporočenih standardnih licencah, podatkovnih zbirkah in zaračunavanju za ponovno uporabo dokumentov. *Uradni list Evropske komisije*, 2014/C 240/01.

Evropska Unija (EU). (2015). *European Union Open Data Portal*. Najdeno 5.1.2016 na naslovu <https://open-data.europa.eu/en/data>

ISO 14721:2012 Space data and information transfer systems - Open archival information system (OAIS)– reference model (sprejet tudi kot slovenski standard SIST/ISO 14721: 2013 Trajno ohranjanje podatkov in sistemi za prenos informacij - Odprti arhivski informacijski sistem (OAIS))

ISO 15489-1:2001 Information and documentation -- Records management -- Part 1: General

ISO 16363: 2012 Space data and information transfer systems – Audit and certification of trustworthy digital repositories

ISO 18128: 2014 Information and documentation – Risk assessment for records processes and systems

ISO 20652:2006 Space data and information transfer systems -- Producer-archive interface -- Methodology abstract standard

ISO 23081-1: 2006 Information and documentation -- Records management processes -- Metadata for records -- Part 1: Principles

ISO 9001:2008 Quality management systems – Requirements

ISO/TR 15489-2:2001 Information and documentation -- Records management -- Part 2: Guidelines

ISO/TR 17068: 2012 Information and documentation – Trusted third party repository for digital records [technical report]

Literatura:

Arms et al. (2014). The benefits and risks of the PDF/A-3 file format for archival institutions: An NDSA Report, dostopno na naslovu <http://lcweb2.loc.gov/master/gdc/lcpubs/2013655115.pdf>

Asproth, V. (2005). Information technology challenges for long-term preservation of electronic information. *International Journal of Public Information Systems*, vol 2005:1, str. 27-37.

Duranti, Luciana. (1998). *Diplomatics: New Uses for an Old Science*. Scarecrow Press. str. 186.

Duranti, Luciana. (2001). Concepts, Principles and Methods for the Management of Electronic Records. *The Information Society*, vol. 17 (4), str. 271-279. DOI:10.1080/019722401753330869

Duranti, Luciana. (2001). The impact of digital technology on archival science. *Archival Science*, Vol 1, str. 39-55. DOI: 10.1007/BF02435638

Hajtnik, Tatjana (2017). *Vzpostavitev nacionalnega e-arhiva : tukaj je izziv - kako ga lahko rešimo?* V: *Atlanti*. - Letn. 27, št. 1 (2017), str. 147-164.

Hajtnik, Tatjana ... [et al.] (2009). *Arhiviranje, hramba in upravljanje dokumentov: navodila in praktični primeri pravilne hrambe vseh vrst dokumentarnega gradiva za podjetja in ustanove*, Maribor.

Hajtnik, Tatjana. (2012). Metodologija presoje izvajanja notranjih pravil po ZVDAGA. V: Gostenčnik, Nina (ur.). *Tehnični in vsebinski problemi klasičnega in elektronskega arhiviranja : arhivistika in informatika : zbornik mednarodne konference*, [Radenci, 28.-30. marec 2012]. Maribor: Pokrajinski arhiv, str. 383-392.

Hajtnik, Tatjana. (2012). Učinkovito dolgoročno ohranjanje arhivskega gradiva v Arhivu RS. *Knjižnica: revija za področje bibliotekarstva in informacijske znanosti*, 56, [št.] 3, str. 55-70. Spletna stran: <https://www.dlib.si/details/URN:NBN:SI:DOCK0C1YDFK>.

Hajtnik, Tatjana. (2016). Analysis of the EU regulations and best practices for longterm digital preservation. V: Filej, B. (ur.). *4th international scientific conference: All about people: Society and Science for integrated care of people*. Maribor: Alma Mater Europaea - ECM, 11th - 12th March 2016.

Hajtnik, Tatjana., Mesarič, Judita. (2011). Zagotavljanje dostopnosti, uporabnosti in avtentičnosti e-arhivskega gradiva: primer iz prakse. V: Selan, M. (ur.), et al. *DOK_SIS 2011 by Media.doc*. Ljubljana: Media.doc, društvo informatikov, dokumentalistov in mikrofilmarnarjev, str. I-34-I-44.

Hajtnik, T., Uglešič, K., Živkovič, A., Acquisition and Preservation of Authentic Information in a Digital Age; *Public Relations Review*, 41 (2015), str. 264–271.

Novak, Miroslav. (2013). Vplivi informacijskih tehnologij na oblikovanje arhivske doktrine. *Atlanti*, letnik 23, številka 1, str. 251-258. <https://www.dlib.si/details/URN:NBN:SI:DOC-37A035RR>